

MONEDELE VOIEVODULUI VLAD I BASARAB, DOMNUL ȚĂRII ROMÂNEȘTI (? – 1397) ȘI SEMNIFICAȚIA LOR

Aurică SMARANDA

Sunt peste șase sute de ani de la lupta petrecută la ROVINE, dintre „Armia română“ condusă de Mircea cel Bătrân și trupele turcești conduse de Baiazid Ilderim (Fulgerul). Deși locul ca poziție geografică a localității „Rovine“ este încă discutat (istoricii propun trei poziții: lângă Craiova, pe Argeș, pe Ialomița), iar data calendaristică, de asemenea este controversată (10 octombrie 1394, 17 mai 1395), totuși această bătălie a rămas în istoria noastră ca un simbol al biruinței românilor creștini împotriva musulmanilor invadatori. Lupta a fost sângeroasă, cu multe vieți pierdute de ambele părți. Cronicarul oltean Mihail Moxa (sec. XVI-XVII) în Hronograful său: „De’nceputul lumiei de’ntâiu“, scrisă în 1620 la Râmnicul Vâlcea din îndemnul episcopului Teofil, spune: „De acii se ridică Baiazid cu turcii spre rumâni. Deci, se loviră cu Mircea Voevod și fu război mare cât se întuneca de nu se vedea văzduhul de mulțimea săgeatelor. Și mai pierdu Baiazid oastea lui cu totul. Iară Pași și Voevozi periră toți. (.....). Așa de se vărsa sânge mult, cât era văile crunte“.

Din izvoare istorice, biruința a fost a lui Mircea, dar, voievodul român neputând stăvili invazia turcilor, se retrage la Argeș și apoi în Transilvania. Mai mulți boieri îl pun în scaunul domnesc de la Curtea de Argeș pe Vlad, nepotul domnitorului Mircea. În istoriografie este menționat: Vlad I sau, uneori, Vlad Uzurpatorul, a cărui perioadă de domnie nu este încă stabilită cu precizie, propunându-se: 10 octombrie 1394 – ianuarie 1397, 1395 – 1397, sau chiar 1396 – 1397.

Un fapt de mare valoare istorică, neluat în seamă de mulți istorici, săvârșit de voievodul român Vlad I, este baterea de monedă proprie, act prin care și-a

exprimat suveranitatea și independența națională utilizând din plin acel „jus monetariae” prin care a continuat emisiunile monetare ale strămoșilor săi, voievozii: Vladislav I, Radu I, Dan I, Mircea cel Bătrân.

Punând în circulația bănească a piețelor românești monedă proprie, domnitorul se făcea cunoscut ca voievod „De jure și de facto” ceea ce-i lărgea competențele și drepturile ca Șef al Statului român. A încheia tratate de alianță și a bate monedă nu este la îndemâna oricui. În primul rând, trebuie să ai multă autoritate în instituția voievodală, ca Șef suprem al țării și să fii recunoscut ca atare în plan intern și extern, condiții pe care Vlad I le-a îndeplinit. Este cert că acest voievod din neamul Basarabilor, „în scurta sa domnie s-a dovedit un organizator nu lipsit de calități pe plan intern și un diplomat și militar capabil” (V. Spinei). La 8 mai 1396 încheie un tratat de alianță cu regele polon Vladislav Jagello și întreține bune relații de prietenie cu Ștefan I domnul Moldovei.

După părerea noastră este incorect a i se atribui numele de „Uzurpatorul”. De altfel, cazuri de înlăturare – uneori violente – a unui domn cu altul, ambii români, se mai cunosc în istoria noastră, aceia însă „nebeneficiind” de o astfel de „calitate”. Mai mult, în lipsa de pe tronul Țării Românești a voievodului Mircea cel Bătrân, emisiunile monetare probabil că ar fi fost întrerupte, iar moneda națională a Țării ar fi dispărut de pe propria piață. Iată criterii care nu ne permit să-l dezavuăm pe Vlad I.

Monedele bătute de Vlăd I, descoperite până în prezent, sunt ducați de argint (ducați de Țara Românească), cunoscuți și sub numele de ducați muntenesci. Deși rare, există șase variante de ducați care se deosebesc prin legende: (IO VLADAVO (EVOD), IO VLADVOE (VOD), IO VL (AD), IO VLADO VOIV (O)D, sau prin sigle: M, X, K etc.

Monedele au pe avers, un scut despicaț cu trei grinzi sau patru grinzi și o siglă. Pe revers, coif închis spre dreapta, deasupra acvila cu aripile strânse, în profil spre dreapta cu capul întors spre stânga. Diametrul monedelor variază de la 12 la 13 mm, iar greutatea de la 0.287 g. la 0,340 g. Hereghia (monetăria) lui Vlad I a fost cea veche din Curtea voievodală la Argeș.

Ducați munteni

SUMMARY

The author points out the concern of the voivode to ensure the sovereignty and independence of the country both by the diplomatic connections and by using his royal right to issue coins. The coins issued by him and put on the market proved his place as a powerful voivode.

